

مجموعه فعالیت‌های آموزشی

برای کودکان ۴/۵ تا ۵ سال

مهارت‌های تفکر

دبیر و طراح مجموعه: نبی‌الله صادقیان

مؤلفان: زهرا سادات یاسینی

با همکاری شیرین برزین، ترانه فرصت، سیده عاصمه رستم کلایی

تصویرگران: پیمان و پژمان جعفرتاش

سرشناسه	: یاسینی، زهرا سادات،
عنوان و نام پدیدآور	: مهارت‌های تفکر برای کودکان ۴/۵ تا ۵ سال / مؤلفان زهرا سادات یاسینی؛ با همکاری شیرین یرزین، ترانه فرصت، سیده عاصمه رستم کلایی؛ تصویرگران: پیمان و پژمان جعفر تاش.
مشخصات نشر	: تهران: مبتکران، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۸ ص.
فروست	: مجموعه فعالیت‌های آموزشی (فعالیت‌های یاددهی - یادگیری) / دبیر و طراح مجموعه نبی‌الله صادقیان.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۰۷-۱۳۳۴-۱
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا
موضوع	: آموزش قبل از مدرسه - راهنمای آموزشی
رسم	: کودکان - فعالیت‌های خلاقه
موضوع	: اندیشه و تفکر خلاق
شناسه افزوده	: یرزین، شیرین،
شناسه افزوده	: فرصت، ترانه،
شناسه افزوده	: رستم کلایی، سیده عاصمه،
شناسه افزوده	: جعفر تاش، پیمان، تصویرگر
شناسه افزوده	: جعفر تاش، پژمان، تصویرگر
رده‌بندی دیوینی	: ۱۳۹۰ ب ج ۱۱ ص ۳۷۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۵۴-۱۹۹

- ◇ مجموعه فعالیت‌های آموزشی (فعالیت‌های یاددهی - یادگیری)
- ◇ شرکت آموزشی و فرهنگی مبتکران
- ◇ برنامه‌ریزی، اجرا و نظارت: مؤسسه رشد و توسعه برنامه‌ریزی آموزشی فروغ
- ◇ دبیر و طراح مجموعه: نبی‌الله صادقیان
- ◇ مؤلفان: زهرا سادات یاسینی با همکاری شیرین یرزین، ترانه فرصت، سیده عاصمه رستم کلایی
- ◇ نظارت بر تولید محتوا: فتح‌الله قروعی
- ◇ امور هنری قبل از چاپ: مؤسسه فرهنگی و هنری طراحان امار
- ◇ تصویرگران: پیمان و پژمان جعفر تاش
- ◇ ویراستار: اسبه استبدان
- ◇ نوبت چاپ: اول
- ◇ شمارگان: ۳۰۰۰ جلد
- ◇ سال چاپ: ۱۳۹۰
- ◇ لیتوگرافی: سحر کرافتک
- ◇ شابک: ۹۷۸ ۹۶۴ ۰۷ ۱۳۳۴ ۱
- ◇ قیمت: ۱۶۰۰ تومان

مجموعه فعالیت‌های آموزشی (فعالیت‌های یاددهی - یادگیری) برای کودکان ۲ تا ۶ سال در پاسخ به نیاز والدین، مربیان مراکز پیش‌دبستانی و علاقه‌مندان به حوزه‌ی آموزش در این سنین طراحی و آماده شده است.

این مجموعه از ۸ بسته‌ی آموزشی برای کودکان ۲ تا ۲/۵ ساله، ۲/۵ تا ۳ ساله، ۳ تا ۳/۵ ساله، ۳/۵ تا ۴ ساله، ۴ تا ۴/۵ ساله، ۴/۵ تا ۵ ساله، ۵ تا ۵/۵ ساله و ۵/۵ تا ۶ ساله تشکیل شده است. در هر بسته‌ی آموزشی ۱۰ عنوان کتاب وجود دارد که شامل یک جلد راهنمای عمل برای مربیان و والدین و ۹ جلد کتاب برای کودکان می‌باشد.

- کتاب راهنمای عمل ضمن آشنا ساختن والدین و مربیان با ویژگی‌های رشد و نحوه‌ی ارتقاء همه‌جانبه‌ی آن در هر سطح سنی کودک، به نحوه استفاده و چگونگی انجام فعالیت‌های آموزشی پیش‌بینی شده در کتاب‌های کودک می‌پردازد.

- ۹ جلد کتاب آموزشی کودکان با عناوین قصه‌ی بازی، شعر، نقاشی، کاردستی، نمایش خلاق، مهارت‌های زندگی، مهارت‌های تفکر و فعالیت‌های علمی وجود دارد که در هر کدام ۱۰ فعالیت آموزشی به همراه دستور العمل پیش‌بینی شده است.

بین فعالیت‌های کتاب‌های ویژه کودک در هر بسته آموزشی (۹۰ فعالیت آموزشی) برای یک گروه سنی و همین‌طور در سطح ۸ بسته آموزشی (۷۲۰ فعالیت آموزشی) ارتباط همه‌جانبه و منسجمی وجود دارد. توضیح بیشتر این که عناوین فعالیت‌های کتاب‌های قصه، شعر و ... برای همه گروه‌های سنی ذکر شده مشترک بوده و بر اساس نیازها و اولویت‌های کودکان انتخاب شده است. این عناوین عبارتند از: بدن من، خانواده، وسایل، خوراکی‌ها، محیط اطراف، جانداران، زمین و آسمان، مشاغل، سفر و وسایل ارتباط جمعی.

در واقع می‌توان گفت ابعاد این عناوین در همه‌ی کتاب‌ها تکرار شده و دست‌مایه‌ی فعالیت‌ها قرار گرفته است، این عمل باعث می‌گردد که یادگیری واقعی و مؤثر در کودکان با تمرین و تکرار به صورت‌های مختلف اتفاق افتد، باید دانست یادگیری عمیق در کودکان زمانی تحقق می‌یابد که یک موضوع از زوایای مختلف مورد توجه قرار گیرد.

در پایان لازم می‌دانم از مؤسسه رشد و توسعه برنامه‌ریزی آموزشی فروغ، انتشارات مبتکران، کلیه همکاران محترم که در تهیه این مجموعه همکاری و مساعدت‌های لازم را با این جانب داشته‌اند، تشکر و قدردانی نمایم و امیدوار باشم که این مجموعه مورد توجه والدین، مربیان و فرهیختگان عرصه آموزشی قرار گیرد و پدید آورندگان از نظرات ارزشمند ایشان بهره‌مند گردند.

دبیر و طراح مجموعه

توجه به پرورش تفکر^۱ کودک به اندازه‌ی توجه به جسم کودک اهمیت دارد. کودکی که از تفکر رشد یافته‌ای برخوردار است، تبحر بیشتری در بحث و اظهار نظر دارد، منطقی‌تر می‌اندیشد، مستدل‌تر سخن می‌گوید، خلاق و نقاد است و در مواجهه با افکار مخالف سعه‌صدر بیشتری از خود نشان می‌دهد. این امر منجر به گسترش آوازش فکری در کودکان شده و به نیاز و اشتیاق آنان برای عمق بخشیدن به معنای هر آنچه که در پیرامون آنان اتفاق می‌افتد پاسخ می‌دهد.

در گذشته تصور مربیان تعلیم و تربیت بر این بود که شروع مهارت‌های تفکر^۲ از سن خاص و همکام با آموزش رسمی است. امروزه این باور تغییر کرده و اعتقاد عمده‌ی بر این باور است که کودک زودتر تولد نسبت به آنچه در پیرامونش اتفاق می‌افتد، آگاه است و دائماً مشغول جمع‌آوری اطلاعات و سازمان‌دهی آنان در ذهن می‌باشد. لیکن قادر به بروز کامل آنچه که در ذهن اتفاق می‌افتد نیست و تنها بخش کوچکی از آن را توسط حرکاتی که از خود نشان می‌دهد به دیگران انتقال می‌دهد.

قبل از انجام فعالیت‌ها لازم است به نکات زیر توجه نمایید. انتظارات شما از کودک متناسب با ویژگی‌های سنی او باشد. مثلاً این ضروری است در مورد ویژگی‌های سنی کودک اطلاعات لازم را کسب نمایید. آنچه اهمیت دارد تحریک حس کنجکاوی کودک از طریق قرار دادن وی در موقعیت‌های چالش برانگیز و جدید است. بنابراین نتیجه کار اهمیت زیادی ندارد. لذا در فرایند انجام فعالیت‌ها، هر واکنشی که کودک از خود نشان داد بپذیرید و او را وادار به دادن پاسخ متناسب با پیش‌فرض‌های خود نکنید. فعالیت‌ها را به گونه‌ای انجام دهید که او احساس کند با او بازی می‌کنید نه این که می‌خواهید به او چیزی یاد بدهید.

در صورتی که کودک به انجام و یا ادامه فعالیت علاقه نشان نداد، او را مجبور به انجام دادن آن نکنید و آن را به وقت دیگری موکول کنید. در انجام فعالیت‌ها انعطاف داشته باشید و با توجه به موقعیت تغییرات لازم را در آن‌ها بدهید. انتظار ترسیم اشکال به صورت دقیق و یا پاسخ‌های طولانی و منطقی را نداشته باشید. هر شخصی مواقع ممکن است کودک هیچ‌گونه پاسخی به شما ندهد، توجه داشته باشید که سکوت او نیز نوعی پاسخ است.

در انجام فعالیت‌ها از خود صبر و حوصله نشان دهید و کودک را وادار به شتابزدگی در انجام فعالیت‌ها نکنید. شرایطی را فراهم کنید که کودک از انجام فعالیت‌ها لذت ببرد. از مضطرب کردن او جدا پرهیز نمایید.

در مورد سؤالاتی که کودک می‌پرسد و یا واکنش‌هایی که در پاسخ به سؤالات شما نشان می‌دهد حساس باشید و متناسب با درک و فهم او پاسخ دهید. به خاطر داشته باشید که توانایی یادگیری کودکان با یکدیگر متفاوت است. بنابراین با توجه به ساختاری که از کودک دارید از او انتظار داشته باشید.

مؤلفان

۱- هنگامی که هر فعالیت فکری گفته می‌شود که به ما کمک می‌کند تا راجع به مسئله‌ی زیر پیدا کنیم، تعسیمی را اتخاذ کنیم یا اشتیاق به فهمیدن چیزی را احساس کنیم.

۲- مهارت‌های تفکر، در برگیرنده‌ی فرایندهایی است که در یادگیری و حل مسأله به کار می‌روند. سه جنبه مهم آن تفکر نقاد، تفکر خلاق و حل مسأله است.